

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ve dvou takových souborech. Z analýzy pilotního šetření vyplynulo, že jsou žáci schopni za 30 minut odpovědět na 20 testových otázek z finanční gramotnosti. Proto bylo ze 75 testových otázek ověřených v pilotním šetření vybráno do hlavního šetření pouze 40.

115. Testové sešity, které obsahovaly úlohy z finanční gramotnosti (dva třicetiminutové soubory), byly doplněny o jeden soubor úloh z matematické gramotnosti (hlavní zkoumaná oblast) a jeden ze čtenářské gramotnosti. Aby byl eliminován vliv pořadí souborů v testovém sešitu, byly vytvořeny jeho čtyři různé varianty, ve kterých se střídá pořadí souborů úloh z finanční, matematické a čtenářské gramotnosti.

116. Jednotlivé testové otázky z finanční gramotnosti jsou stejně jako otázky v ostatních oblastech testu PISA seskupeny do celků, které obsahují společný úvodní text (tzv. stimulus) a jednu nebo více otázek, které se k němu vztahují. Jako úvodní texty byly vybrány různé materiály zaměřené na finanční problematiku, a to v rozmanitých formách, včetně textů, schémat, tabulek, grafů a ilustrací.

117. Celý test pak obsahoval rozmanité spektrum otázek s různým stupněm obtížnosti, což umožní změřit a popsat silné a slabé stránky jak jednotlivých žáků, tak i určitých skupin žáků.

Formáty odpovědí a jejich vyhodnocování

118. Některé testové úlohy vyžadují zapsání stručné odpovědi nebo jedné či dvou vět, u jiných naopak stačí zakroužkovat správnou odpověď nebo zaškrtnout pole. Formát odpovědi na danou testovou otázku odpovídá tomu, co má být zjištěno a co je technicky možné. Stejně jako v ostatních testovaných oblastech v rámci šetření PISA jsou pro finanční gramotnost využívány dva základní typy testových úloh - s otevřenou otázkou (vyžadující volnou odpověď) a s výčtem odpovědí (s výběrem odpovědi z nabídnutých variant).

119. Testové úlohy s otevřenou otázkou vyžadují, aby žáci formulovali vlastní odpověď. Formát odpovědi může být jedno slovo, číslo, anebo může být i delší – v podobě více vět nebo provedení výpočtu. Tyto úlohy vyžadují více rozvinutou odpověď a jsou ideální k získání informací o schopnosti žáků vysvětlit svá rozhodnutí či demonstrovat konkrétní postup, který zvolili pro analýzu daného problému. Příklad 9 „Peníze na cestování“ ilustruje testovou úlohu s otevřenou odpovědí, kdy je vyžadováno doplnění konkrétního čísla, přičemž jsou nastaveny poměrně striktní mantinely pro uznání správné odpovědi. Příklady 1 a 7 nazvané „Na trhu“ a příklad 8 „Nová nabídka“ jsou zase typickými zástupci úloh vyžadující více rozvinutou odpověď, proto jsou pro udělení plného počtu bodů uznány různé typy odpovědí.

120. Při hodnocení úlohy „Nová nabídka“ byly pro získání plného počtu bodů uznávány čtyři různé typy odpovědí:

121. (i) Odpovědi, které se vztahují k faktu, že paní Jonesová bude více zadlužena, pokud přistoupí na novou nabídku:

- Bude dlužit více peněz.
- Nebude schopná udržet pod kontrolou své útraty.
- Bude více zadlužená.

122. (ii) Odpovědi, které odkazují na to, že paní Jonesová bude platit vyšší sumu úroků:

- 13% z 10 000 je víc než 15% z 8 000.

123. (iii) Odpovědi, které odkazují na to, že paní Jonesová bude splácet nový dluh delší dobu: